

Ενότητα 6

Ομώνυμα και Παράωνυμα

- **Ομώνυμα** είναι οι λέξεις που προφέρονται το ίδιο αλλά έχουν διαφορετική σημασία.

π.χ.: ο δανεικός - ο δανικός (από τη Δανία)

το διάλειμμα (στο σχολείο) - το διάλυμα (υγρού)

σήκω (πάνω) - σύκο (φρούτο)

πήρα (κάτι) - (αυτός έχει) πείρα

η εφορία (οικονομική υπηρεσία) - η ευφορία (πλούσια παραγωγή)

κλείνω την πόρτα - κλίνω ένα ρήμα

το κλίμα της χώρας - το κλήμα στην αυλή μας (κληματαριά, αμπέλι)

ο κριτικός (αυτός που ασκεί κριτική) - ο κρητικός (από την Κρήτη)

η λίρα (νόμισμα) - η λύρα (μουσικό όργανο)

ο λιμός (πείνα) - ο λοιμός (αρρώστεια)

ο όρος (συμφωνία) - το όρος (βουνό)

σήκω (ρήμα) - σύκο (το φρούτο)

ο τοίχος (σπιτιού) - το τείχος (της πόλης)

το φύλλο (δέντρου) - το φύλο (αρσενικό ή θηλυκό)

ο ψηλός (που έχει ύψος) - ο ψηλός (λεπτός)

- **Παράωνυμα** ονομάζονται οι λέξεις που μοιάζουν στην προφορά, αλλά έχουν διαφορετική σημασία.

π.χ.: οι αμυγδαλιές (δέντρα) - οι αμυγδαλές (αδένες)

ο αμαρτωλός (αυτός που έχει αμαρτίες) - ο αρματολός (αυτός που κρατάει άρματα)

εγκληματώ (κάνω έγκλημα) - εγκληματίζω (εισάγω κάποιον στις κλιματικές συνθήκες)

ο Ινδός (από την Ινδία) - ο Ινδιάνος (ιθαγενής της Αμερικής)

στερώ (παίρνω κάτι που ανήκει σε άλλον) - υστερώ (μένω πίσω)

η στήλη (επιτύμβια) - ο στύλος (η κολόνα)

η σφήκα (έντομο) - η σφίγγα (μυθολογικό τέρας)

ο τεχνικός (σε σχέση με μια τέχνη) - ο τεχνητός (αυτός που δεν είναι φυσικός)

- **Τονικά παράωνυμα** είναι οι λέξεις που μοιάζουν στην προφορά, αλλά τονίζονται διαφορετικά. Φυσικά, έχουν και διαφορετική σημασία.

π.χ.: γέρνω - γερνώ

γέρος - γερός

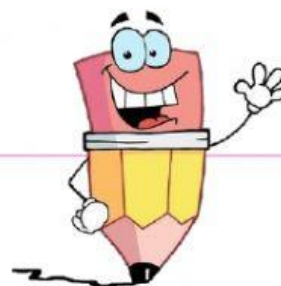
νόμος - νομός

παίρνω - περνώ

πίνω - πεινώ

σχολείο - σχόλιο

χώρος - χορός

1. Συμπληρώστε τα κενά με την κατάλληλη λέξη.

σκηνή - σκοινί

- Κρέμεται λίγο από την οροφή της

κλείνω - κλίνω

- Μην τα τετράδιά σας. Θα μου το ρήμα τρέχω σε όλους τους χρόνους.

παίρνω - περνώ

- Όποτε από το βιβλιοπωλείο, και ένα καινούριο μολύβι.

γέρος - γερός

- Αν και ο κύριος Θανάσης είναι πια, έχει οργανισμό.

τεχνικός - τεχνητός

- Η κατασκευή της λίμνης του Μαραθώνα παρουσίασε δυσκολίες.

οφείλω - ωφελώ

- Με οι συμβουλές του και γι' αυτό του την επιτυχία μου στις εξετάσεις.

ποιο - πιο

- άρωμα σου αρέσει πολύ;

κλήμα - κλίμα

- ο Το της Ελλάδας βοηθάει στην καλλιέργεια του

σήκω - σύκο

- ο και φέρε μου ένα

πρότυπο - πρωτότυπο

- ο Για την εγγραφή σε αυτό το σχολείο πρέπει να έχετε μαζί σας έγγραφα και όχι αντίγραφα.

ότι - ό,τι

- ο και να λες θα του πω δεν θέλω να συμμετάσχω στην εκδήλωση.

2. Σημειώστε Ο για Ομώνυμα, Π για Παράωνυμα και ΤΠ για Τονικά Παράωνυμα, δίπλα στα παρακάτω ζεύγη.

αμυγδαλές - αμυγδαλιές	☐
όρη - όροι	☐
ήτα - ήττα	☐
φίλη - φιλί	☐
χοίρος - χήρος	☐
κάμαρα - καμάρα	☐
σφήκα - σφίγγα	☐
λύρα - λίρα	☐

τοίχος - τείχος	☐
ψηλά - ψιλά	☐
στίβος - στοίβα	☐
χορός - χώρος	☐
οροφή - όροφος	☐
πολιτικός - πολίτικος	☐
θέα - θεά	☐
βράγχια - βράχια	☐